

BERGEN KOMMUNE

Hellen skole

Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø

Revidert august 2023

Foto: Ingvild Festervoll Melien

Innhold

Innledning	3
Forankring	3
Definisjoner	4
Visjoner og satsingsområder	4
Forebyggende tiltak	5
Fadderordningen	5
Sosial og emosjonell læring, Mitt Valg	6
KOR-skjema	6
Spekter	6
Psykologisk førstehjelp	6
Trivselsledere	7
Fredagssamlinger	7
KUL-faget på 7.trinn	7
Elevsamtaler	7
Samarbeid med Bergen Røde Kors sykehjem	7
Fellesarrangement	7
Ordensregler	8
Regler for bruk av skolens digitale tjenester og utstyr	10
Skole-hjem-samarbeid	11
Mål	11
Fargegrupper og fleksibilitet	11
Bursdager	11
Møteplasser	11
Årshjul for skole/hjem samarbeidet på Hellen skole	12
Våre råd og utvalg	12
Handlingsplan mot krenkende atferd	14
Saksgang	17
Dokumentasjonsplikt	17
Kvalitetssikring og kontinuitet	18
Eksempel på aktivitetsplan	19

Innledning

Denne planen viser hvordan vi arbeider med å bygge et best mulig læringsmiljø ved Hellen skole, slik at alle elever skal være trygge og trives. En viktig faktor i dette arbeidet er et systematisk arbeid med å bygge opp og utvikle elevenes sosiale kompetanse. Videre er det viktig for oss å skape gode arenaer for samhandling og fellesskapsopplevelser.

Felles skoleregler og ordensregler skaper forutsigbarhet og trygghet når mange skal fungere godt sammen. Handlingsplan mot krenkelser gir klare retningslinjer for hva som påhviler den enkelte tilsatte å gjøre når en får mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering eller vold.

Planen skisserer altså både våre forebyggende tiltak og vår plan for tiltak når elever føler seg krenket.

Forankring

Opplæringsloven § 9a:

§ 9 A-2:

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3:

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane.

§ 9 A-4:

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen ... sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak.

Meld.St.6 2019-2020: Tett på – inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap forutsetter at ansatte, barn, elever og foreldre i skoler og SFO-er har en grunnholdning om at alle barn og unge, med sine ulikheter, hører til i fellesskapet.

Definisjoner

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg.

Utestenging betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

Visjoner og satsingsområder

Bergen kommunes visjon:

Kompetanse for alle i mulighetenes skole

Satsingsområde:

Læringskompetanse for det 21. århundre – målrettede og medvirkende elever

Hellen skoles visjon:

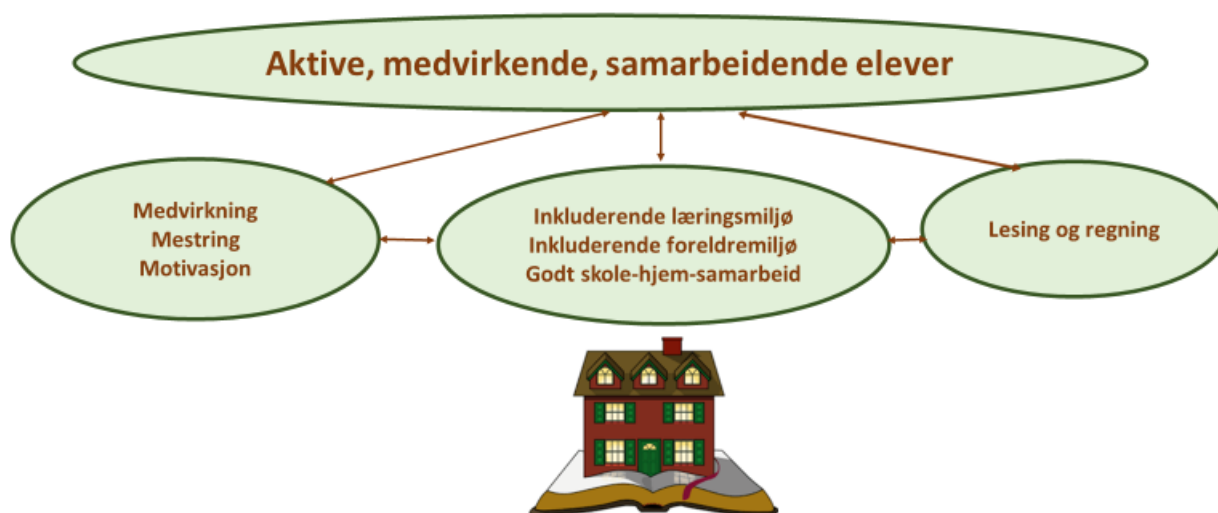
Hjem og skole - sterke bånd. Kunnskap og vennskap - hånd i hånd.

Satsingsområder:

Målrettede og medvirkende elever som

- har evne og mulighet til kritisk tenkning og problemløsning
- har kompetanse i å lære å lære
- bruker grunnleggende ferdigheter aktivt og hensiktsmessig
- deltar i kommunikasjon og samarbeid

Satsingsområder Hellen skole 2023-2024

Forebyggende tiltak

Hellen skole skal arbeide kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene, jf. opplæringsloven § 9a-3. Vi har følgende tiltak som en del av det forebyggende arbeidet ved skolen:

Fadderordningen

Fadderordningen gjør at de store føler et ansvar for de som er mindre enn dem selv. De store elevene er delt i grupper som har fadderansvar for grupper av de mindre barna. 5. trinn er faddere for 1. trinn, 6. trinn er faddere for 2. trinn og 7. trinn er faddere for 3. trinn. Våren på 4. trinn får elevene opplæring i hva det vil si å være fadder.

Om høsten lages det en plan for hvilke aktiviteter som de ulike fadderne skal gjøre sammen med sine fadderbarn, for eksempel:

- 4. trinn lager aktivitetsdag på Hellen festning for høstens 1. trinn i mai
- 5. trinn opptrer for 1. trinn den første skoledagen
- Faddere og fadderbarn er sammen på fellesarrangementer
- Fadderne hjelper til i ulike fag og aktiviteter, for eksempel lesing og kunst & håndverk
- Faddertrinnene avtaler ulike aktiviteter sammen - akedag, turdager etc
- Faddertrinnene har presentasjoner/fremføringer for hverandre

Sosial og emosjonell læring, Mitt Valg

Sosial og emosjonell læring innebærer at elevene skal føle seg inkluderte, aktive og medvirkende i læringsaktivitetene. Opplæringen i fag skal samtidig lære elevene empati, samarbeid, selvhverdelse, selvkontroll og ansvarlighet. Skolen benytter programmet «**Mitt valg**» som et hjelpemiddel i dette arbeidet på alle trinn. <https://www.determittvalg.no/>. Mitt valg skal gi barn og unge et grunnlag for å ta gode valg. Hensikten er å skape et godt og trygt klassemiljø med trygge, engasjerte elever, som også er forutsetningen for god faglig læring.

KOR-skjema

For å sikre at elevene er i trivsel, bruker skolen systematisk verktøyet KOR-skjema der elevene individuelt gir tilbakemelding på hvordan de trives på skolen, med venner, med seg selv og hjemme. Resultatene blir etterfulgt av samtaler der dette er nødvendig.

Spekter

For å kartlegge læringsmiljøet på trinnet, bruker skolen verktøyet Spekter (www.spekterdigital.no), slik at skolen kan sette inn treffsikre tiltak for at alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø

Psykologisk førstehjelp

På Hellen skole får barna lære om røde og grønne tanker, og om en hjelpånd som kan gi støtte til å sortere følelser og tanker når en er i vanskelige situasjoner. Hovedprinsippet er at vi kan få det bedre i livet ved å ta styring over tankene våre og få kontroll over hvordan vi kan håndtere sterke følelser.

Trivselsledere

Trivselsledere er elever fra 4.-7.trinn som organiserer leker for de andre elevene i storefri. Elevene som blir valgt ut som trivselsledere skal hjelpe til med å sørge for at elevene blir inkludert i lek. Lekene og aktivitetene er for alle elever, slik at de som ikke finner noe å gjøre i friminuttene, har et organisert tilbud med varierte aktiviteter i et sosialt fellesskap.

Fredagssamlinger

En fredag i måneden samles hele skolen i gymsalen. Her får trinn, grupper av elever eller enkeltelever mulighet til å vise frem talent og ferdigheter for medelever. Samlingene har også fokus på de sosiale målene våre. Fredagssamlingene fremmer fellesskap og tilhørighet!

KUL-faget på 7.trinn

På 7.trinn har elevene faget «KUL», som er et kulturfag hvor elevene jobber frem ulike forestillinger som de fremfører gjennom året. KUL-faget trener også samarbeidsevne og toleranse, og skaper «vi-følelse» og felles mestringsopplevelser for de eldste elevene våre.

Elevsamtaler

Hver høst og vår har elev og kontaktlærer en samtale om elevenes læring, samt hvordan eleven trives på skolen.

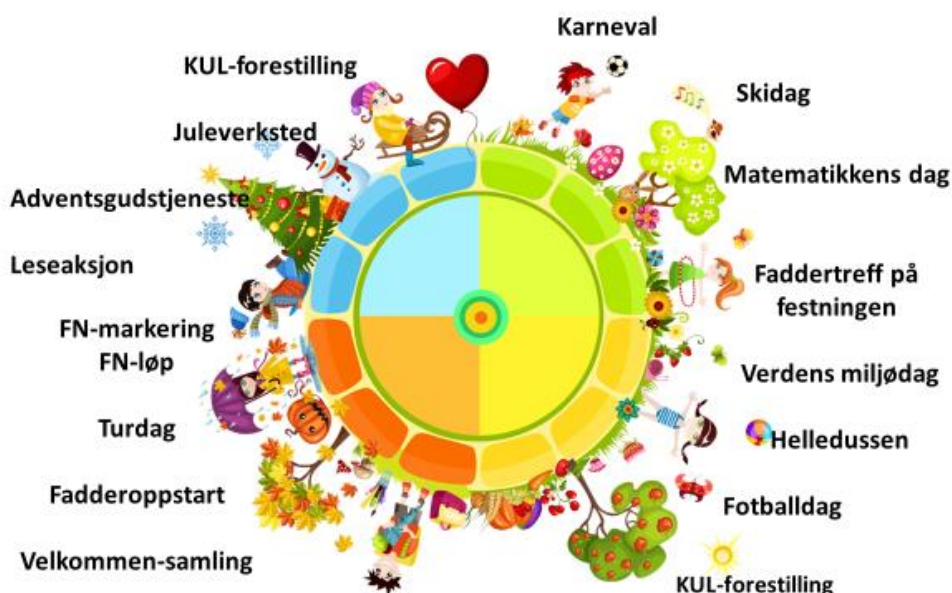
I tillegg til planlagte og forberedte elevsamtaler tilstreber vi tett og god dialog med hver enkelt elev i det daglige arbeidet.

Samarbeid med Bergen Røde Kors sykehjem

En gruppe elever fra 6.trinn besøker hver uke Bergen Røde Kors sykehjem. Elevene prater, synger, spiller bingo og hører de eldre fortelle. I løpet av skoleåret får alle 6.trinnselevne erfaring med å samhandle med eldre mennesker, mange av dem med demens. Elevene lærer respekt og toleranse, og mange har en flott mestringsarena i møtet mellom generasjonene.

Fellesarrangement

Når vi opplever noe sammen, lærer vi hverandre å kjenne!

Ordensregler

Fellesregler ved alle kommunale grunnskoler i Bergen:

Som elev har du rett til et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du har rett til

- at andre elever og voksne snakker fint til deg og om deg
- å bli behandlet med respekt
- å få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- å bli hørt
- å få ha tingene dine i fred
- et skolemiljø som er rent og ryddig

Som elev har du plikt til å arbeide for et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du skal vise god orden.

God orden er å

- holde det rent og ryddig rundt deg på skolen
- møte presis på skolen og til undervisningen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre skolearbeidet ditt så godt du kan til rett tid
- ta vare på skolens eiendom og utstyr
- følge reglene knyttet til bruk av digitalt utstyr og program i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Det betyr også at du skal vise god atferd.

God atferd er å

- snakke fint til andre og om andre
- behandle andre elever og ansatte med respekt
- la andre elever få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- lytte til andre
- være på skolen og delta i undervisningen hele skoledagen
- følge beskjeder fra de voksne på skolen
- la andres ting være i fred
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- få godkjenning fra foreldrene før bilder av elever under 15 år blir publisert på nettet
- følge reglene knyttet til nettvett i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Vold, trusler, mobbing, rasisme og all form for sjikane, krenkelse eller trakassering, fysisk, verbalt eller digitalt, er forbudt. Det samme gjelder tyveri, skadeverk, farlig lek, fusk, skulk, banning og bruk av grovt språk.

Det er ikke lov å ha med eller bruke rusmidler, røyk, snus, våpen eller farlige gjenstander. Det er heller ikke lov å være påvirket av rusmidler.

Lokale tilleggsregler ved Hellen skole

- Mobiltelefon og smartklokker skal være avslått eller i flymodus og oppbevares etter avtale med de voksne når du er på skolens område i skolens åpningstid.
- I friminutt og før skolen starter skal du være ute.
- Snop spiser du bare ved spesielle anledninger etter avtale med en voksen på skolen. Du har ikke med deg kaker, boller og kjeks i matpakken.
- Du spiser ikke tyggegummi på skolen.
- Du bruker innestemme inne.
- Du går inne.
- Du kan kaste snøball på blink, men du kan ikke kaste snøball på andre.
- Du kan ikke bruke rullebrett, rulleskøyter, sykler og (el)sparkesykler på skoleplassen i skolens åpningstid mellom 7.30 og 16.30.

Tiltak som kan brukes ved regelbrudd

Brudd på ordensreglementet kan følges opp med mindre inngripende tiltak eller sanksjoner. Tiltakene må stå i forhold til alvorlighetsgraden og elevens individuelle forutsetninger. Ved valg av reaksjon må skolen ta hensyn til situasjonen rundt hendelsen, graden av skyld og hvorvidt eleven tidligere har brutt ordensreglementet. Ved mindre alvorlige brudd skal skolen fortrinnsvis benytte uformelt tilsnakk, veiledningssamtaler med eleven og/eller samtaler med elevens foreldre.

Se fullstendig ordensreglement på Bergen kommune sine hjemmesider for mer informasjon.

Regler for bruk av skolens digitale tjenester og utstyr.

Mitt navn: _____ Trinn: _____

Ved å hake av i rubrikken Lest samtykker jeg i å følge reglene under:	Lest (Hak av)
Jeg skal ikke la andre få vite mitt passord. Hvis andre får vite passordet mitt, skal jeg gi beskjed til en voksen med en gang, og lage meg nytt passord.	
Jeg skal ikke være anonym på nettet.	
Jeg skal ikke mobbe, si stygge ting eller fornærme andre på nettet. Jeg skal ikke publisere eller skrive innlegg på nettet som får andre til å bli lei seg.	
Jeg skal ikke bestille varer når jeg bruker skolens datautstyr.	
Jeg skal bare bruke de nettsidene som de voksne gir beskjed om Hvis andre nettsider dukker opp på skjermen, skal jeg lukke dem med en gang.	
Jeg skal ikke lagre eller dele ulovlig innhold på skolens nett.	
Jeg skal alltid oppgi kilder hvis jeg bruker andre sine bilder/tekster/lydopptak/filmer.	
Hvis skolen skal publisere bilder av meg, skal jeg ha tillatelse hjemmefra siden jeg er under 15 år.	
Alt jeg gjør på skolens datautstyr blir loggført, og kan spores tilbake til meg. Jeg godtar at de voksne kan sjekke loggen og eventuelt fjerne min tilgang til skolens datatjenester for en periode hvis skolen får mistanke om at jeg bryter reglene for bruk av skolens digitale utstyr.	
Jeg skal ikke skade skolens digitale utstyr eller programvare. Jeg skal behandle utstyret slik de voksne har lært meg.	
Jeg skal ikke lagre personlige opplysninger om meg selv eller noen andre.	
Jeg godtar at skolens ledelse gir beskjed til mine foresatte dersom jeg ikke holder meg til skolens regler for bruk av skolens digitale utstyr og tjenester.	
Jeg og mine foresatte er kjent med at finnes nettsider på dubestemmer.no hvor nettvett er beskrevet for min aldersgruppe.	

Min egen underskrift: _____ Dato: _____

Underskrift hjemmefra som bekrefter at avtalen er lest: _____

Skole-hjem-samarbeid

Mål

MÅL

- Et inkluderende skolemiljø for alle elever og foresatte
- Et godt trinnmiljø der elevene kjenner hverandre og er trygge på hverandre
- Et skole-hjem-samarbeid preget av god kommunikasjon og gjensidig respekt

Hva kan du som foresatt forvente av skolen?

- Vi ser og bryr oss om barnet ditt.
- Vi snakker godt om alle elevene.
- Vi arbeider systematisk med et godt skolemiljø med trygghet og trivsel for alle elever.
- Vi har lav terskel for å ta kontakt ved sosiale eller faglige utfordringer.
- Vi kommuniserer på en hyggelig og respektfull måte.
- Vi legger til rette for god læring og tilpasset opplæring.
- Vi informerer godt om læringsarbeidet på ukeplanene og på utviklingssamtalene.
- Vi legger til rette for at dere foresatte skal bli kjent med hverandre.

Hva kan skolen forvente av deg som foresatt?

- Du snakker positivt til og om skolen, medelever, ansatte og andre foreldre.
- Du tar kontakt med skolen på en hyggelig og respektfull måte hvis du lurer på noe.
- Du leser og følger opp informasjonen på ukebrevne.
- Du sørger for at barnet kommer presis og har med seg mat og rett utstyr til skolen.
- Du unngår unødvendig fravær fra skolen.
- Du bidrar til et godt miljø for alle barna på trinnet.
- Du erkjenner at på skolen er barnet en del av en gruppe.

Fargegrupper og fleksibilitet

Hvert trinn er organisert i 6 fargegrupper. Elevene tilhører samme fargegruppe i ett skoleår. (Unntak: Justering til høstferien på 1.trinn.)

I løpet av året samarbeider alle elevene med hverandre. Læringsarbeidet foregår i grupper av varierende størrelse og sammensetning gjennom året. Slik sikrer vi god og variert læring i et inkluderende læringsmiljø.

Bursdager

Har du anledning, inviter fargegruppen eller guttene/jentene i fargegruppen i bursdagsbesøk.

Skolen kan kun dele ut invitasjoner dersom fargegruppen blir invitert.

Lån gjerne gymsalen om fredagene! Kan bookes gjennom Aktiv Kommune på Bergen kommune sine sider.

Møteplasser

HØST:	VÅR:
Foreldremøte	Treff for fargegruppen
Treff for fargegruppen	Utviklingssamtale
Utviklingssamtale	Helledussen
Halloweenfest for hele skolen	Sommeravslutning
Juleavslutning	

Årshjul for skole/hjem samarbeidet på Hellen skole

August: Møte med lærere, trinnkontakter og FAU-representanter

Skolen starter høstens arbeid med et møte for kontaktlærere, FAU-representanter, trinnkontakter og skolens ledelse. Rektor innleder om skole/hjem-samarbeidet. Kontaktlærerne og trinnkontaktene på hvert trinn møtes etterpå for å planlegge høstens foreldremøte og legge en årsplan for skole/hjem-samarbeidet.

September: Høstens foreldremøte

På høstens foreldremøte snakker vi sammen om læringsarbeidet og læringsmiljøet på trinnet. Vi blir kjent i fargegruppene, og vi blir enige om fokusområder for trinnet dette skoleåret. Fargegruppene avtaler en eller to samlinger for gruppen.

Februar: Vårens foreldremøte

Vårens foreldremøte er et temamøte med aktuelle tema for skolen eller trinnet. Noen ganger arrangeres vårens foreldremøte som et temamøte for hele skolen med for eksempel nettvett eller mobbing som tema.

November og april: Utviklingssamtaler

To ganger i året kaller skolen inn til utviklingssamtaler, som er en samtale om barnets læring og utvikling.

Juni: Møte for nye førstetrinnsforeldre

Foreldrene blir kjent med skolen og med hverandre. Vi legger grunnlaget for et inkluderende læringsmiljø der foreldregruppen er med på å ta ansvar for alle barna på trinnet.

Våre råd og utvalg

Elevrådet består av to elevrepresentanter fra hvert trinn på 4.-7.trinn. Elevrådet møtes ca hver 3.uke, og drøfter saker som omhandler elevenes læringsmiljø. Trinnene melder inn saker til elevrådet. På denne måten sikres elevdemokrati og medvirkning.

FAU – foreldrerådets arbeidsutvalg – består av to representanter fra hvert trinn. FAU møtes ca hver 6.uke. FAU er skolens drøftingspartner når det gjelder skolens læringsmiljø, skolemiljø, trafikk sikkerhetsarbeid og skole-hjem-samarbeid. Rektor deltar på FAU-møtene.

Det velges to FAU-representanter og to vararepresentanter på hvert trinn. Representantene velges for to år om gangen. Valg holdes om våren før start på første trinn, og deretter på høstens foreldremøter.

SU – samarbeidsutvalget – består av representanter fra elevråd, FAU, skolens ansatte og kommunen. SU er skolens øverste rådgivende organ, og har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen, blant annet skolens utviklingsarbeid, ordensreglement, fysisk og psykososialt skolemiljø, budsjetttdisponeringer, skolerute og trafikkforhold. Su har møter 1-2 ganger pr halvår.

SMU – skolemiljøutvalget – er et rådgivende organ som skal sikre at skolen har et systematisk arbeid for et godt skolemiljø. Elevråd, FAU skolen, ansatte i skolen og en representant fra kommunen er representert i SMU. Foresatte og elever har til sammen flertall i utvalget, som blant annet drøfter hvordan resultatene fra elevundersøkelsen og brukerundersøkelsen skal følges opp. SMU har møter 1-2 ganger pr halvår i sammenheng med SU-møtene.

Trinnkontaktene samarbeider med skolen om å skape et godt læringsmiljø på trinnet. De er delaktig i planlegging av innhold på foreldremøter, og de planlegger aktiviteter for foresatte og barn.

Foresatte kan bruke trinnkontaktene som talerør for generelle saker vedrørende skole og SFO. Trinnkontaktene bringer saken inn for trinnets lærere og/eller skolens ledelse. Trinnkontaktene kan også bringe saker inn for FAU hvis det berører skolen generelt.

Skolen benytter trinnkontaktene som samtalepartnere i saker som gjelder hele trinnet.

Trinnkontaktene velges for ett år om gangen. På første trinn velges tre trinnkontakter og tre varatrinnkontakter på førskoledagen om våren. På de andre trinnene velges nye varatrinnkontakter på høstens foreldremøte. Sittende varatrinnkontakter rykker opp.

Det bør være både mannlige og kvinnelige trinnkontakter på hvert trinn.

Forslag til aktiviteter som kan fremme et godt og inkluderende elev- og foreldremiljø på trinnet

Når barn og foreldre kjenner hverandre, skaper det trygghet og trivsel for alle. Her er forslag til aktiviteter som gir glede og fellesskap for små og store. Aktivitetene er enkle å gjennomføre en ettermiddag eller søndag. Skolen låner ut lokaler til aktiviteter for trinnet.

- Leker på skoleplassen med barn og voksne
- Ballturnering på skoleplassen
- Brettspillkveld på skolen
- Bollebaking på skolekjøkkenet
- Sløydverksted / juleverksted i kunst&håndverksrommene
- Natursti i Utnehagen
- Tur til Hellen festning eller Indianerplassen med aktiviteter som for eksempel seljefløyte, skattejakt, blomsterkranser, gjemsel osv
- Tur til Helleneset med bading, grilling, fising
- Byfjellstur
- Byvandring

Handlingsplan mot krenkende atferd

Hjemmel: Opplæringsloven § 9a.

Aktivitetsplikten:

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø.

En ansatt som får kjennskap til eller oppdager krenkelser har aktivitetsplikt etter Opplæringsloven § 9 A-4.

Skolens aktivitetsplikt omfatter:

- 1. Plikt til å følge med og avdekke krenkelser**
- 2. Plikt til å gripe inn**
- 3. Plikt til å varsle skoleleder**
- 4. Plikt til å undersøke saken ved mistanke om at krenkelser finner sted**
- 5. Plikt til å sette inn egnede tiltak**

Skolen skal videre dokumentere tiltakene som settes inn for å oppfylle aktivitetsplikten.

Skolens aktivitetsplikt løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen og så lenge det finnes egnede tiltak som kan settes inn. Det er elevens egen opplevelse som avgjør når tiltaksplikten utløses og hvor lenge den varer.

Skolens mål:

Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for krenkelser.

Skolens rutiner skal avdekke om krenkelser foregår.

Skolen skal følge opp den som opplever seg krenket og den/de som krenker.

Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med hjemmene.

Plikt til å følge med og avdekke krenkelser:

Skolenivå:

- Elevenes skolemiljø er jevnlig tema på trinnmøter, i personalgruppene, på foreldremøter, i elevråd og i FAU og SU/SMU.
- Elever og foresatte får årlig informasjon om rettigheter og plikter etter opplæringsloven § 9A og skolens plan for et godt skolemiljø. Planen ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.
- Skolen har gode interne samarbeidsrutiner mellom lærere og assistenter/fagarbeidere, og mellom skole og SFO.
- Elevundersøkelsen gjennomføres på 5.-7.trinn. Resultatene analyseres og følges opp i samarbeid med ansatte og FAU / SU / SMU.
- Brukerundersøkelsen gjennomføres årlig, resultatene evalueres på skolen og i FAU / SU / SMU og tiltak iverksettes.

- Felles skoleregler og inspeksjonsrutiner forplikter og følges opp.

Trinn-nivå:

- Arbeid med sosial kompetanse i læringsaktiviteter og på trinnmøter med elevene
- Systematisk arbeid med Mitt Valg, Spekter og trinnets time
- Trygge, tydelige voksne som håndhever skoleregler og trinnregler
- Alle voksne på trinnet er tett på elevene i læringsaktiviteter, overgangssituasjoner og friminutt, og observerer det sosiale samspillet
- Elevenes trivsel og trygghet drøftes jevnlig på møter med alle voksne på trinnet

Elevnivå:

- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer gjennom elevsamtaler, uformelle samtaler, KOR-skjema og evt loggskrivning.
- Elever skal bli tatt på alvor når de gir beskjed om at medelever blir plaget og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og evt. sette inn tiltak skal iverksettes.
- Elever som selv formidler at han/hun blir plaget/ikke trives på skolen skal bli tatt på alvor og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak skal iverksettes.

Foreldre/foresatte som tar kontakt med skolen med mistanke om eller informasjon om krenkelser skal utløse undersøkelse og varsel til skoleledelsen.

Plikt til å gripe inn

Alle voksne har ansvar for å se til at elevene har det trygt og godt ute og inne. Ansatte har plikt til å følge med på elevenes psykososiale miljø, og til å gripe inn dersom de ser eller får kjennskap til at elever blir krenket. I friminutt og ute på SFO skal de voksne gå med gule vester så det er enkelt for elevene å se dem. Tiltakene vi benytter når vi griper inn skal «ikke innebære fysisk refsing eller annen krenkende behandling» (opplæringsloven § 9A-10). Dersom vi må holde et barn for å beskytte andre barn eller skolens eiendeler, skal vi først vurdere om vi kan beskytte medelever og eiendom på annen måte enn å gripe inn fysisk (straffeloven §§ 17 og 18). Foresatte og skoleledelsen skal varsles dersom vi har måttet gripe inn fysisk overfor et barn.

Plikt til å varsle skoleledelsen

Alle voksne er orientert om plikten til å varsle skoleledelsen hvis de avdekker krenkelser. Varsling skjer til avdelingsleder, eller til rektor dersom avdelingsleder ikke er til stede. Rektor innhenter informasjon om krenkelser fra avdelingslederne en gang i uken, for slik å kunne ha fullstendig oversikt over pågående saker.

Plikt til å undersøke

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken og sette inn egnede tiltak. Skolen skal sørge for at elevenes rett til å bli hørt blir ivaretatt, og at det er elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet som blir lagt til grunn for saken.

Dersom det skjer hendelser utenom skoletid som påvirker hvordan en elev har det på skolen, har skolen et ansvar for å undersøke disse hendelsene. Hendelser på skolevei skal også undersøkes og følges opp av skolen.

Plikt til å sette inn tiltak

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen sette inn egnede tiltak. Tiltakene skal dokumenteres i en aktivitetsplan, (*se vedlegg,*) som skal redegjøre for

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

I tillegg skal aktivitetsplanen inneholde en oppsummering av kommunikasjonen med elever og foreldre, samt en oppsummering av hva som er skolens vurdering av saken.

Når tiltakene er gjennomført skal det evalueres om de har hatt tilfredsstillende effekt. Dersom skolen ikke har satt inn tiltak 5 virkedager etter at saken er meldt rektor, kan elev/foresatte melde saken til Fylkesmannen. Hvis en elev melder en sak som omhandler en av skolens ansatte, vil det bli opprettet personalsak.

Før tiltak iverksettes, settes det i gang undersøkelser for å avdekke hva som har skjedd, og for å finne ut hvilke tiltak som vil være hensiktsmessige. Undersøkelsene kan være observasjon av elevene i friminutt, overganger eller læringssituasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), kartleggingsverktøy eller sosiogram.

Tiltakene kan rette seg både mot den som blir mobbet eller krenket, den eller de som mobber eller krenker, tilskuere, gruppe- og klassemiljø eller hele skolemiljøet. Tiltakene kan ha ulike tidsspenn.

Taushetsplikten overfor hver enkelt elev skal ivaretas, og tiltakene må være lovlige og i samsvar med ordensreglementet for kommunale grunnskoler i Bergen. I tillegg kan det være nødvendig å opprette kontakt med andre instanser som kan bidra, f.eks. tverrfaglig team, skolehelsetjenesten, PPT, barneverntjenesten osv.

Saksgang

Når det etter undersøkelser er avdekket at en eller flere elever krenker en annen, har skolen samtale med elevens foresatte og med eleven. Målet er at krenkingen skal opphøre umiddelbart. Både eleven som blir krenket og eleven(e) som krenker har daglige samtaler i en periode for å sikre at krenkingen har stoppet. På grunn av den tette oppfølgingen fra de voksne, vil dette i de aller fleste tilfeller være nok til å sette en stopper for krenkelsen.

I tillegg intensiveres de generelle tiltakene på trinnet som forebygger krenkelser, med hyppigere trinnmøter og gruppemøter med fokus på klassemiljø, inkludering og den enkelte elevs medansvar for at alle på trinnet skal ha et trygt og godt skolemiljø.

Dersom ikke disse tiltakene fører til at den krenkede eleven har et trygt og godt skolemiljø, kan følgende tiltak settes inn for den som krenker:

Steg 1	• Avgrenset bevegelsesfrihet i friminutt - for eksempel påbud om å være i nærheten av en navngitt ansatt, eller om å holde seg på et avgrenset område inne eller ute.• Pause eller friminutt på andre tidspunkt enn andre elever.• Miste et privilegium eller aktivitet.• Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte.
Steg 2	• Starte tidligere på skolen, slik at den som er blitt krenket ikke plages på skoleveien.• Vente på skolen slik at den som er blitt krenket ikke plages på hjemveien.
Steg 3	• Oppfølging fra eksterne samarbeidspartnere som helsesøster, barneverntjenesten eller BUP.
Steg 4	• Den som krenker kan bli nødt til å bytte skole.• Politianmeldelse.

Skolen skal ha løpende dialog med foresatte til alle parter i dette arbeidet.

Dokumentasjonsplikt

Skolen skal dokumentere skriftlig hvordan vi sørger for at elever har det trygt og godt på skolen.

Skolen har utarbeidet «Handlingsplan mot krenkelser» som beskriver hvordan vi arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § 9 A-3, og hvilke rutiner som her gjelder på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, kontaktes skoleledelsen. Rektor har det overordnede ansvaret for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og egnede tiltak.

Skolen skal dokumentere planlagte tiltak i en aktivitetsplan. Referater fra møter og annen dokumentasjon skal også følge saken.

Kvalitetssikring og kontinuitet

For å kvalitetssikre arbeidet, er denne planen tema med alle ansatte på planleggingsdagene før skolestart, og på trinnmøter en gang pr. halvår. Ved oppstarten ved hvert skoleår blir både elever og foresatte informert om skolens planer for å sikre elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

Planen skal hvert år evalueres av skolens rådsorganer. Erfaringer fra løpende arbeid og de årlige trivselsundersøkelsene skal legges til grunn for evalueringen.

Planen skal være tilgjengelig på skolens nettside.

Eksempel på aktivitetsplan

Unntatt offentlighet

Med hjemmel i:

Offentlighetslovens § 13 og

Forvaltningslovens § 13.

Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9A

Elevens navn og fødselsdato

Hva saken gjelder

I melding fra ... kommer det frem at ... (hovedinnholdet i meldingen).

Skolens undersøkelser i saken

Skolens undersøkelser har avdekket at

I samtale med eleven fremkommer det at... I samtale med foresatte fremkommer det at...

I samtale med andre involverte elever fremkommer det at...

Observasjonene skolen har gjort, viser at..

Samlet viser undersøkelsene i denne saken at ...

Problem som er avdekket, og som må løses

Problemet som er avdekket er at... Eleven opplever konkret at ...

Skolens tiltak for å sikre elevens navn et trygt og godt skolemiljø

Elevens syn på valg av tiltak

Begrunnelse for valg av tiltak – hensynet til barnets beste

Tiltak nr.	
<i>Beskrivelse av tiltaket</i>	
<i>Problem tiltaket skal løse</i>	
<i>Formål med tiltaket</i>	
<i>Elevens syn på tiltaket</i>	
<i>Merknader</i>	
Hvem skal gjennomføre tiltaket	Tiltakets varighet (fra – til)

Evaluering av tiltakene

Skolen vil evaluere virkningen av tiltakene fortløpende, både gjennom observasjon og samtaler med elevens navn. I tillegg vil skolen evaluere tiltakene systematisk i uke xx gjennom samtaler med eleven, internt evalueringsmøte på skolen, og evalueringsmøte med elev og foresatte.

Eleven og foreldrenes rett til å melde saken til Statsforvaltaren i Vestland

Dersom du som elev eller forelder mener at skolen ikke gjør nok for å sikre eleven et trygt og godt skolemiljø, kan du/dere melde saken til Statsforvaltaren i Vestland. Saken kan først meldes til Statsforvaltaren når det er gått en uke etter at saken ble tatt opp med rektor. Statsforvaltaren skal da avgjøre om skolen har oppfylt sin aktivitetsplikt etter §§ 9 A-4 og eventuelt 9 A-5.